

Telefon teberru varakaları bugünden itibaren dağıtılıyor Devlet Demiryollarında yeni tarife bugün tatbik ediliyor

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Mussolininin, Macaristandan alınan yerlere dair muahedeler hakkında söylediği nutuk heyecanla karşılandı

FIATI 5 KURUŞTUR

9 uncu sene No. 2913 SALI 20 MART 1934

Tel: (Müdür: 24318, Yazı işleri müdürü: 24319, İdare ve Matbaa: 24310.)

Roma Protokolü

Dört günden beri dünyanın gözleri Roma üzerine temerküz etmiş bulunuyordu. Mütakabil bir takım ziyaretler teklinde üç hafta devam eden hazırlıklardan sonra Avusturya Başvekili Dollfuss ve Macar Başvekili Gömbös, İtalya Başvekili ile görüşmek ve orta Avrupa hakkında bir karar vermek üzere Romaya gittiler. Üç gün devam eden müzakereden sonra nihayet netice resmi bir tebliğ halinde neşredildi.

Roma protokolü ismini alan bu itilâf üç mukaveleden ibaret olduğu anlaşılmaktadır: 1 — Birincisini teşkil eden siyasi mukavele ile İtalya, Macaristan ve Avusturya Avrupa sulhunun korunması ve iktisadiyatın inkişafı için teşrikimesaiye karar vermişlerdir. Üç devlet, hem kendilerini hususi bir şekilde alâkadar eden meseleler üzerinde, hem de umumî mahiyetteki meseleler üzerinde birbirleriyle ittifak edecektir.

2 — İkinci ve üçüncüyü teşkil eden iktisadi mukavele ile İtalya, Avusturya ve Macaristan, aralarındaki mübadeleyi genişletmeye karar veriyorlar. Bunu temin edebilmek için de İtalya, Avusturyanın sanayi mamulâtına ve Macaristanın ziraat mahsullerine rüchân vermiş kabul ediyor. Avusturya ve Macaristan da İtalya mahsullerine aynı rüchânı vermeye taahhüt ediyorlar. İtalya Macaristanda buğday fiyatının düşmesi üzerine Macaristanın uğradığı müşkülleri -halletmek yolunda yardım vad ediyor. Trieste ve Fiume'den de Avusturya ve Macaristana mahreç temin ediyor.

Protokollarin imzasından sonra İtalya Başvekili Mussolini bir nutuk söylemiştir ki bu nutuk protokollarin bir parçası telâki edilebilir. Binâenaleyh protokollar bu nutukla beraber okunduğu zamandır ki Romada varılan itilâfın şümül ve mahiyeti anlaşılmaktadır. Mussolini İtalyanın her devlette münaşebetlerini ayrı ayrı izah ederek diyor ki:

Fransa ile münasebetlerde salâh vardır; fakat Fransa ile İtalya arasındaki meselelerin hiç biri halledilmemiştir. Yugoslavya ile münasebetlerimizde daha ziyade salâh olabilir.

Avusturyanın istiklâlini garanti edecek ve iktisadiyatını düzleteceğiz.

Aslen Macar olan toprakları kaybetmiş bulunan Macaristanın emellerini ve isteklerini İtalya anlıyor.

Şimdi protokollar nutuk ile beraber okunacak olursa, bunların imzasındaki hedef kendiliğinden anlaşılır: İtalya ile Fransa arasında birtakım meseleler vardır. Bunların halli lâzımdır. Yugoslavya ile anlaşmak icap eder. Avusturyanın Almanya ile itihakına müvafakat edemeyiz. Macaristana da millî hedeflerini tatmin için yardım edeceğiz. Protokollar, siyasi ve iktisadi olmak üzere ikiye ayrılmış beraber, hiç şüphelenilemez ki, siyasi mülâhaza birinci derecede iktisadi mülâhaza da ikinci derecede gelmiştir. Çünkü orta Avrupa'nın, hattâ yalnız Macaristan ve Avusturyanın iktisadi müşkülleriyle beraber, yalnız iktisadi mülâhaza ile hareket edilmiş olsaydı, Romadaki neticeye varılacağı kimse tarafından iddia edilemez. Bir veya diğer şekilde bir Alman teşrikimesaiyesi temin edilmedikçe, orta Avrupa'nın iktisadi müşkülleri kolay kolay halledilemez. Orta Avrupa siyaseten kime bağlı olursa olsun, iktisadın Almanya'ya bağlanması, Garpitir ki Macaristan İtalya ile bu kombinasyonu yapmak için müzakereye girişmiş iken, diğer taraftan da Almanya ile oldukça şumullü bir ticaret muahedesini imzalamıştır. Küçük İtilâf da iktisadi bakımdan Almanya'ya bağlıdır.

O halde Roma protokolünün imzasına âmil olan mülâhazalar birinci derecede siyasidir. Büyük harpten beri Avrupa sulh müahedelerine karşı iki ehemmiyetli cereyan belirmiştir: Muahedelerin devamını temin etmek ve muahedelerin tadil etmek. Küçük İtilâf, Fransanın ittifak sebekesi, hattâ Balkan Misakı birinci cereyanı takviye için yapılmış teşebbüslerdir. Roma protokolünün bir tarafı tadile taraftar, bir tarafı da aleyhtardır. İtalya ve Macaristan hakkında ki şartların tadilini istiyor. Fakat Avusturyaya gelince; burada Versailles ve St. Germain müahedelerile Avusturyanın siyasi ve iktisadi istiklâlini kefalet altına alan Genevre protokoluna Fransa kadar taraftardır. Bunun içinde ki ne tadile aleyhtar olan Küçük İtilâf devletlerini, ne de tadile taraftar olan Almanya'yı memnun etmemiştir. Ancak bu teşrikimesaiyetlik her devletin alâka ve menfaatine göre derece derecedir. En az memnun olan Romanya ve Yugoslavyadır. Çünkü yeni kombinasyonun tadilî tarafı onları alâkadar eder. Macaristanın hudutları değişecek olursa bu iki devlet aleyhine değişmesi icap edecektir. Diğer taraftan Çekoslovakya yeni kombinasyonun tadilî kabul etmeyen cephesine tesadüf ettiğinden o kadar gayri memnun değildir. Balâkis kombinasyonun Avusturyayı Almanya'ya iltihaktan meneden cephesi kendi siyasetine çok uygundur. Fransa Yugoslavya ve Romanya bakımından gayri memnun, Çekoslovakya bakımından memnundur. İtalya orta Avrupa'daki vaziyetini takviye etmesinden de endişe ediyor.

Görüldüğü ki Roma protokolü Avrupa'da harpten beri devam edip giden siyasi bir cephe meydana getirmiştir. Bunun zafî herkesin az çok aleyhinde olmasındır. Kuvveti de buna karşı müttehit bir cephe teşkil edilememesidir. Bakalım zamanla bu yeni kombinasyonun iki cephesinden hangisi kuvvetlenecek.

Ahmet ŞUKRU

Doktorlar ve avukatlar

Dün Mecliste hararetli münakaşalar oldu

Bazı hatipler doktor ve avukatların kazançlarına temas ettiler, Maliye vekili cevap verdi

Vergi nasıl tahsil edilecek?

ANKARA, 19 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi bugün Reis vekili Refet Beyin riyaseti altında toplandı ve kazanç vergisi kanunu nun müzakeresine devam edildi. Dünkü toplantıda kanunun 34 üncü maddeye kadar müzakeresi yapılmıştır. Mükellefin tâyinine dair olan dördüncü maddenin müzakeresinde söz alan İzmir mebusu Hüsnü B. junları söylemiştir:

— Kollektif şirketler beyanname vermediği tercih ederlerse her serik hissesi nispeti dairesinde vergi verir. Fakat bunlar için bu tak dirdir vergi kaçakçılığının önüne geçilmiş olur kanaatindeyim. Mazbata muharriri Refik Şevket Bey kanunun hedefi vatandaş (Devamı 5 inci sahifede)

Macaristanın Romanya lehine terkettiği yerlerle Romanyanın ayrıca Rusya yadan ve Bulgaristandan aldığı yerleri gösterir harita..

Siyasî netice!

İtalya Macaristandan alınan Yerlerin iadesine taraftar!

Mussolini diyor ki: Macaristan adalet ve vaitlerin tutulmasını istiyor. İtalya bu noktayı tutmuştur ve tutmaktadır. Macar milleti kuvvetli bir millettir, mukadderatının daha iyi olmasına lâyıktır ve bu böyle olacaktır.

Romada, Avusturya, Macaristan, İtalya başvekillerinin tarafından imzalanan protokollardan sonra M. Mussolini halka hitaben irat ettiği nutuk Avrupa'da derin bir heyecan uyandırmıştır. Bu bilhassa İtalyan Başvekili nin Macaristan hakkında söylediği sözlerden neşet etmektedir. M. Mussolini bu hususta: "Aslen Macar olan toprakları elinden alınmış bulunan", Macaristanın âmil ve metalibini İtalyanın anlamakta olduğunu beyan etmiştir.

Bu sözlerin ifade ettiği mâna çok şümullüdür. İtalyanın bu âmil ve metalibi anlaması demek Macaristanın evvelce yapılmış olan muahedeleri terk gözden geçirmiş hususunda vâki şartların tamâmı demektir. Filhakika bu şimdiye kadar yapılmış bütün tahminlerin aleyhindedir. Çünkü M. Gömbös Romaya gitmeden evvel

"İtfaiye vesaitinin bolluğu maksada kâfi gelmemiştir, 35 şahitten 20 si dün dinlendi"

İZMİT, 19 (Telefonla) — Bugün İstanbul adliye yangını suçlularının muhakemesine başlandı. Vekil Hikmet ve Nuri Beyler mahkeme - de hazır bulundular. 35 şahitten yirmisi dinlendi. Muhakeme saat on altıda başladı. Saat yirmide bitti. Şahitlerden birkaçı adliye yangının sol taraf merdivenlerinden çıktığını, itfaiye grubu âmiri İsmail Efendi sekizi kırkta yangının

Fatih itfaiyesine haber verildiği, sekizi kırk beşte yangın mahalline geldiklerini, yangını söndürmenin imkânı bulunmadığını söyledi. Makine mühendisi Nüzhet Bey de saat dokuzda yangın yerine geldiği zaman sol taraf binanın tamamile yanmış olduğunu, ağır ceza kısmına geçtiğini, itfaiye vesaitinin çok olmasına rağmen bir iş görmediklerini, sağ taraftaki adliye dosyalarını kurtarılmasına hizmet ettiğini, dosyaları kurtarmak için itfaiye müdürü müddeiumumiye haber verdiğini valî ve polis müdürü ve müddeiummî Kenan Beyin benzini deposine uğraştıklarını, kendisinin benzini deposunun yanmayacağını bildirdiğini, buna rağmen buraya iki hortum verildiğini ve Adliye binası içindeki demir kapılar kapanmış olsaydı yangının sağ tarafına geçmesi imkânı olmayacağı ve binanın bu suretle kurtulacağını söyledi.

Muhakeme diğer şahitleri dinlemek üzere yarına bırakılmıştır.

Türk hava Filosunun istikbaline hazırlık

ATINA, 19 (Milliyet) — Hava kuvvetleri erkâniharbiyesi, 25 marttaki Yunan Cumhuriyetinin onuncu yıl bayramına iştirak etmek üzere gelecek olan beş Türk tayyaresinin istikbal için lâzımgelen emirleri bugün vermiştir. Ayın yirmisinde Tatoy hava karargâhında "Frey" tipinde iki filo ve "Bregé" tipinde 5 tayyare hazır bulunacak ve Türk tayyarelerinin İzmirden uçtuklarına dair haber gelir gelmez istikbal için havalanacaktır. Faler üsüllharekesine men (Devamı 2 inci sahifede)

Başvekil Kürsüde

İlk derse büyük bir ehemmiyet veriliyor

Başvekil İsmet Paşa Hazretleri Ankara'da tesis edilen İnkilâp tarihi enstitüsünde bu akşam ilk derse vereceklerdir. Başvekil Paşanın dersini dinlemek üzere şehrimizdeki mekteplerde ve Üniversitede alıcı radyo tesisatı yapılmıştır.

Derslere devam edecekler ANKARA, 19 (Telefonla) — Halkevinde yarın başlayacak olan İnkilâp penstitüsü derslerine devam edecek talebelere dühuliyeye kartları dağıtılmıştır. Halkevi müsamere salonu lo calar da dahil olmak üzere ancak 650 kişi aldığından tehcüme mâni olmak ve intizam temin etmek maksadıyla bazı tertibat alınmıştır. Derslere devam edecek olan hukuk ve ziraat fakültelerinde Gazi terbiye enstitüsü, Gazi lisesi erkek ve kız liseleleriyle ticaret lisesi son sınıf talebesi yer künü üçyüzlü bulmaktadır. 50 lise muallimi, 50 ilk metep muallimi de dersleri takip edeceklerdir.

Mahmut Esat Bey dersini tehir etti

Bugün saat on yedi buçukta Başvekil İsmet Paşa Hazretleri Ankara'da Halkevinde İnkilâp dersi vereceklerinden radyoda İnkilâp enstitüsü profesörü Mahmut Esat Bey bu derse bizzat dinlemek ve talebenin de aynı suretle istifadesine imkân vermek üzere dersini çarşambaya tehir etmiştir.

Müracaat Müddeti bitti

Bugünden itibaren tasfiye işleriyle uğraşılacak

Muhtelit mübadele komisyonu Türk murahhas heyeti reisi Şevki Bey dün sabah Ankaradan İstanbul'a gelmiştir. Şevki Bey aynı zamanda Türkiye'nin Sofya sefirliğine de tayin edilmiştir. Komisyonun lâğvına ancak yedi ay kalmış olduğundan Şevki Bey, o zamana kadar komisyondaki vazifesi - ni muhafaza edecektir. Şevki Bey nihayet bir aya kadar Sofyaya gidecektir. Fakat arastıra İstanbul'a gelerek (Devamı 2 inci sahifede)

Çocuklarımızı Nasıl Okutabiliriz?

Bütün mütefekkirlerimizi, muallim ve çocuk babalarını alâkadar eden bu anketimiz devam ediyor. Bugün de muallim Ahmet Halit Beyin bir çok tedbirler tavsiye eden fikirlerini neşrediyoruz.

6 ncı sahifede

Mahmut Esat Bey dün dersine devam etti

Osmanlı Türkleri akalliyetlere nasıl baktılar, nasıl mukabele gördüler?

"Zavallı Wilson bilmedi ve anlamadı ki, silâhın, süngünün, haysiyet ve şerefın müdafaa edemediği hakları, onun Vaşingtonun mezarı önünde vazettiği prensipler kurtaramaz."

"Türk milleti kadın, erkek, çolu k çocuk başında duran Büyük Şefi ile, Gazi ile tek bir kaya parçası gibi yıldırmalı fırtınalar içinde dimdik ayakta durdu. Ve her dalga bu kayanın eteklerinde parça parça oldu."

Mahmut Esat Bey dersinde

Eski Adliye vekili Mahmut Esat Bey dün akşam İnkilâp tarihi enstitüsünde derslerine devam etmiştir. Mahmut Esat Beyin dünkü deresi çok hararetli olmuş, hatip birkaç defa uzun uzun alkışlanmış, "yaşa" sadalarile konferans salonu çınlamıştır. Üniversite gençliğinin bu tezahüratı Mahmut Esat Beyi daha ziyade coşturmuş, ve hatip gençliğe hitap ederek milliyet bahsine dair çok kuvvetli sözler söylemiştir. Mahmut Esat Beyin dün akşam verdiği deresi aşağıya yazıyoruz:

— Paul Jannet: "Histoire de la science politique dans ses rapports avec la morale" isimli eserinde Fransız ihtilâli bu hâdiseye tekkaddüm eden mazinin mütaleası ile anlaşılabilir, diyor. Ben de Türk ihtilâlinin yeni ortaya koyduğu rejimin anlaşılması için bu rejime tekkaddüm eden eski rejimin, mazinin mütaleasını zaruri görüyorum. Fakat programımız çok

İş Bankası halkın kendi bankası oldu

Mevduat yekûnu 49 milyon lira gibi yüksek bir yekûna çıktı

Bankanın bugünlerde iki şubesi daha açılıyor Bu sene de yüzde 8 temettü tevzi edilecek

İş Bankası Umum müdür Vekili Muammer Bey

İş Bankasının Heyeti umumiyesi, günümüzdeki perşembe günü Ankarada toplanacaktır. Bankanın bu seneki blâncosu, geçen senelerde olduğu gibi kârli bir vaziyet göstermektedir. İktisadi buhranın tesirlerine karşı, daha evvel, buhranın ilk âlâmetleri belirmediği sıralarda ihtiyat ve tedbirlerini alan bu milli müessesemiz, buhran senelerine mahsus sürprizlerden masun kalmış, halin ve vaziyetinin icaplarına göre çalışmasını bilmiştir. İktisadi buhranın bütün ihtimallerini ve tehlikelerini vaktile sezmiş ve tedbir almış olan İş Bankası, birkaç seneden beri aldığı güzel neticelerle basiretinin, dikkatimin müvafakatını görmüş oluyor. Bu müvafakatın en büyük tecellisi; halkımızın bu müesseseye olan yüksek itimadidir. Filhakika halk, İş Bankasını, kendi bankasını derin bir alâka ile benimsiyor, ona yüksek bir itimat ve emniyet ile her gün biraz daha bağlanıyor.

İş Bankasının bu seneki İdare Meclisi raporu, yalnız bankaya ait muamelelerin (Devamı 2 inci sahifede)

Kuruş mu, santim mi?

Yapılan teklif her tarafta beklenen alâkayı uyandırdı

Meselenin para kıymeti ile hiç bir alâkası yoktur — Ne diyorlar?

Para sistemimizin âşarı esaslar dahilinde değiştirilmesi etrafında dünkü neşriyatımız iktisadi ve mali mahafilde büyük bir alâka ile karşılanmıştır. Yapılan teklifin ve neşriyatımızın halk arasındaki tesiri de mühim olmuştur. Dün hemen her yerde bu mevzu üzerinde konuşulmakta ve fikir yürütülmekteydi. Umumiyetle yeni ölçülerin memleketimizde tatbikından sonra paramızın da âşarı esaslar dahilinde taksimi zaruri görülmektedir. Türk parasının taksimatı ve istinat ettiği ve hidi kıyası devirden devre şeklini değiştirmiştir. Türk parasının bugün vahidi kıyası olan kuruş 1819 tarihinde ilk defa Osmanlı kuruşu olarak basılmıştır. Fakat bundan çok evvel de İstanbul'da ve memleketin diğer kısımlarında kırmızı kuruş ve kara kuruş olarak Venedik altın sikkeleriyle İtalya (Devamı 5 inci sahifede)

Darphane müdürü Fuat Bey

Roma anlaşması - Mussolininin nutku

(Bağı 1 inci sayıfada)
Macaristanda Tiranon muahedesinde ki mevcut araziye mütevellit kayıtların tekrar gözden geçirilmesi ve tetkiki hakkında mahsus bir cereyan vardır. Ve Roma mülakatı haberinin şu yuile bu daha fazlasıdır. Fakat sonra dan müzakere etnasında küçük itilâf dahili memleketlerle de muhalele yapılabileceğine dair bir açığı kapı bırakıldığı hakkında bir haber intişar edince, bu, sulh muahedelerinde araziye ait kayıtların tekrar tetkiki edilmesi ihtimalini ortadan kaldırdı.

Şimdi öğreniyoruz ki İtalya bu iş le siki bir şekilde alâkadar oluyor ve bunu biz M. Mussolini'nin ağzından işitiyoruz.

Herhalde bu Roma mülakatlarının sonunda İtalya Başvekili'nin bu kadar sarıh ve sert bir lisanla iradî nutuk etmesi çok şayanı dikkattir. Dün bu hususta, gelen telgrafları aşağı dercediyoruz:

Dolfuss'un beyanattı
VIYANA, 19 (A.A.) — M. Dolfuss, Graz'da çıkan Tagespost muhabirine şu beyanatta bulunmuştur:

— Roma müzakerelerinin gayesi bir blok, bir mücadele cephesi tesisi olmaması, bilakis, Tuna iktisadi meselelerini hal ile, umumi harp dolayısıyla tabii şeraitin ortadan kalkmış olması Tuna iktisadi buhranının başlıca sebeplerinden biri olduğu için bugün kü siyasi nizama uygun bir şekilde tabii iktisat şartlarını ihya etmek olmalıdır, gayemiz, teşriki mesaidir. Mücadele doğaldır. Roma müzakerelerinin bizi gayemizden uzaklaştırdığı emini.

M. Gömböş'ün beyanattı
BUDAPEŞTE, 19 (A.A.) — Romadan dönüşünde M. Gömböş, radyo ile neşredilen bir nutuk söylemiştir: Macar Başvekili, iktidar mevkiine geldiği vakit, tabii müskül olduğu ve çok muhtesem bulduğu için Briand Avrupa birliği planını tenkit ettiği ve o zaman daha mahvîyetkâr planlar tavsiye ettiğini hatırlattığı ve İtalya hükümeti merkezine seyahatinin işte bu telakkîyi tahakkuk ettirmek için olduğunu söylemiştir. Başvekil bundan sonra demistir ki:

— "Roma anlaşmaları herkese açıktır. Romada bulunmuş olan hükümet reisleri oraları temayülleri karşı mücadeleye girişmişlerdir. Macaristanda siyasi ve iktisadi vaziyeti kayda şayan derecede kuvvetlenmiştir.

Gazetelerin mütealeları
PARIS, 19 (A.A.) — Havas Ajansından: Le Petit Journal, Roma müzakereleri ile M. Mussolininin tutumundan bahsederek, Mussolini tarafında sert bir lisan ile izhar edilen muahedelerin yeniden tetkikine tarafı temayüllü dolayısıyla bilahara yapılacak müzakerelerin kolaylaşacağına yazmaktadır.

Echo de Paris gazetesi diyor ki: "M. Mussolininin nutku, derin bir surette inkisar uyandırmıştır. M. Mussolini, şimdiye kadar bu derece sert bir lisan kullanmamıştır. M. Mussolini, artık soğuk kanlı değildir. Bir sebepten beri önyak olduğu siyasi teşebbüsler, fena neticeler veriyor. Bu sebepten kendisini dinleyenleri, son derece heyecana getirmek lüzumunu hissediyor."

Sol cemaat gazeteleri de aynı lisan kullanmaktadır.
Airo Nouvelle gazete diyor ki: "Fransanın artık emniyet prensipleri ardına çekilmesinden başka çare si kalmamıştır."

Bu prensip şudur: Emniyet meselesinde, müsavir bir terakkî olmadıkça, silâhları bırakma meselesinde terakkî olmaz.

Dörtler misaki, artık mevcut değildir. M. Mussolini, Roma misakına imza koyanlara evvelâ müracaat etmeden Avusturya ve Macaristan ile siyasi bir anlaşma yapmakla onu kendi eli ile gömüdü.

Le Populaire gazetesi ise, noktaî nazarıyla, şöyle bildiriyor: "İtalya için kat'î talimat, askeri noktaî nazardan kuvvetli olmaktadır. Bütün milletin hamet, memleketin askeri kuvvetinde temerküz ettirilmelidir."

Bize betenden daha iyi olarak gösterilmek istenen zihniyet işte budur.

Küçük itilâf ve Macaristan
ROMA, 19. A.A. — Havas ajansı muhabirinden: Dün M. Mussolini tarafından söylenen nutkun Macaristana dair olan kısmı umumiyetle İtalya-Avusturya-Macaristan siyasi protokolunun mütemmimi gibi telakkî edilmektedir.

Roma müzakereleri esasında başlıca müsküllerin Macaristan tarafından geldiği söylenmektedir. Macaristan, kendisine imzalandırılmak istenilen metin içinde muahedelerin yeniden tetkikine dair bir telmihin bulunmasını istiyordu.

Halbuki protokolda bu hususta hiç bir telmih yoktur. İtalyanın bu husustaki beyanattı ertesi güne bırakılarak meseleler ayrılmıştır.

Muahedelerle küçük itilâfa verilmiş Macar arazisinin Macaristana inde lebinde İtalya hükümet reisinin yeni beyanattı, demek Macaristana temin gayesile yapılmış oluyor.

iyası muhafız, evvelce yapılmış beyanattı tekrardan başka birşey olmayan bu beyanattı İtalya-Avusturya - Macar anlaşmasının küçük itilâfa karşı muhalefet etmesi demek olmadığı kanaatinde, dir.

Filhakika yalnız anlaşmayı daha geniş bir anlaşmanın hareket noktası olarak gösteren siyasi protokolun mukaddemesi ile matbuat mütealeları değil, dün bizzat M. Mussolini de nutkunda bu noktayı teyit etmiştir.

Küçük itilâfa, hiç olmazsa manevî istiklalini yabancılara ellervermek endişesi ile, iktisaden bile yalnız başına yaklaşmıyacağı telakkîsini daima beslemiş olan Macaristana, şimdi otomatik bir şekilde Avusturya ve İtalyanın müzaheretini temin etmiş olduğuna göre, artık bundan sonra böyle bir teşriki mesaiye muhale-

fet edemez. Esasen İtalya da, M. Mussolini'nin iradesile bu teşriki mesaiye şayanı arzu olarak kabul etmiştir.

Mussolini'nin nutku
ROMA, 19. A.A. — İstefani ajansı bildiriyor: M. Mussolini, ikinci beş senenin umumi meclisinde söylediği nutukta demistir ki:

1929 dan beri faizim milli bir hadise çekindim cihanşumul bir hadise çekilene girmiştim. Bunun iki cephesi vardır: Biri mazinin bütün umdelerinin tasfiyesinden ibaret olan menfi cephesi, diğeri de kurulumş olan müsbit cephesi.

Yalnız bu ikinci cephe mühimdir. Son asrın prensipleri ölmüştür. Demokrasî, sosyalizm, liberalizm ve masonluk bitmiştir. Bunlar yeni nesillere artık hiç bir şey ifade etmiyorlar. Gerek siyasette ve gerek iktisatta yeni medeniyet şekillerine doğru yürünüyor. Devlet milli cemiyet ihtiyaçlarının münferit ve yüksek ifadesi olan hukuk ve nüfuzu tekrar e le almaktadır. Millet, devletin vücududur, devlet de milletin fikridir.

Korporasyon devlete şimdiye kadar yabancı ve intizamsız olan iktisadiyatı sokar.

M. Mussolini, müteakiben, harici siyasete geçerek demistir ki: "Harp biter bitmez, Avusturya ile onun tamamıyet ve istiklalini müdafaya matuf bir dostluk siyaseti tatbik ettik. Avusturya biliyor ki, istiklalini müdafaa için bize güvenebilir. Gene biliyor ki Avusturya milletinin bağlandığı ağır şartları tahfif için bütün gayretleri sarfedeceğiz."

Yugoslavya ile münasebatımız normaldir. Yani diplomasi bakımından dürtüştür.

Fransa ile olan münasebetlerde umumi bakımdan salâh hasıl olmuştur. Fakat Fransız ile İtalya arasında 15 seneden beri mevcut büyük küçük hiç bir mesele hal yoluna girmemiştir. Bununla beraber manevî sahada ve Avrupaya ait çok mühim bazı meseleler üzerinde bir yaklaşma tahakkuk etmiştir. Bu yaklaşma, ümit ettiğimiz gibi, müteakip inkişaf lara giden müsait bir unsur teşkil etmektedir.

İtalya, Avusturya ve Macaristan
Bugünlerde Macar ve Avusturya Başvekilleri İtalyan Hükümetinin misafiri oldular. Protokolkar ne yaptığımızı bildiriyor. Tefsirde bulunmak faydasızdır. İtalya, Avusturya ve Macaristan arasında, harpten sonra sebep ve esasını ispat etmiş olan dostluk münasebatı mevcuttur. Teccit edilmiş ve hattâ tamamen Macar olan toprakları elinden almış olan Macaristan İtalyada, yeni olmanın ve harici siyasetimizin müteaddit tezahürlerinde açık ifadelerle makas olan sağlam bir anlayış bulmuştur. Macaristanda adalet istiyor. Kendisine muahedeler zamanında resmen yapılmış olan vaatlerin tutulmasını istiyor. İtalya bu davaya müzaheret etmiştir ve etmektedir. Macar milleti, kuvvetli ve daha iyi mukadderatı olacak bir millettir. Bugünlerde Roma'da imza edilen ve İtalya, Avusturya ve Macaristan arasında daha sıkı bir iş beraberliği tesis eden protokollar diğer memleketlerle de daha geniş teşriki mesai yapılmasına mani değildir. Nihayet azimle fîli sahaya girmek için söz sahasından çıkmak mevzuubahastır.

Umumi mahiyetli meseleler her şeyden evvel Milletler Cemiyetine mütealliktir. İslahat prensipi hemen umumi olarak kabul edilmiştir. Aşıkardır ki bu islahata silâhları bırakma konferansının neticesinden sonra temas edilmelidir.

Silâhlı devletler silâhsızlanmayacaklar ve silâhlanmamış olanlar da az çok tesadüfî silâhlara malik olacaklardır. İtalyan muhtırası, meseleyi olduğu gibi göstermiş, peçeyi yırtmıştır. Eğer silâhlı devletler silâhlarını bırakmıyorlarsa, Sersay muahedesinin beşinci kısmını tatbik etmiyorlar demektir ve mantıkan 1933 de Almanya için tanınmış olan bu hukuk muahedelinin filen tabiiğine muhalefet edemezler. Başka şık yoktur. Alman milleti gibi bir milleti ebediyen silâhsız tutabilmeği iddia etmek tam bir hayal ve hattâ vekayii delâletle de sabit olmuş bir hayaldir. Meğer ki, Almanyanın tekrar silâhlanmasına kuvvetle mani olunmak hedefi beslensin. Fakat bu oyun bir harp tehlikesi yani milyonlar insanın hayatı ve Avrupanın mukadderatı oyunu demektir. Sonuna kadar ısrar etmeksizin büyük ve küçük Avrupa devletleri arasında anlayış havasının tekrar tesisi için İtalyan muhtırası esasları üzerine istinat eden bir mukavele imzası suretile, Almanya müdafaa için istediği tekrar silâhlanma hakkını tanımak lüzum geleceği hakkındaki tezi ıleri attık. Bu anlayış havası olmadıkça Avrupa karanlığa doğru gitmektedir.

Memleketini hakikatle karşı karşıya koyan diğer bir devlet adamı da Belçika Başvekili Kont Brokvi'dir. Nutku manidar ve cesurandır.

M. Mussolini, bunu müteakip, İtalyanın askeri ilerlerinde bahsetmiş, geçen iki sene bütçelerinde yapılmış ve önümüzdeki bütçede yapılacak olan şayanı dikkat tenzilatı anlatmış ve İtalyanın bu yaptıklarının ilerisine gidemeyeceğini söylemiştir.

M. Mussolini demistir ki: "Silâhları bırakma konferansının meflûc kalığı karşısında yaşamak istiyen her milletin ve bilhassa inkilâbın ihyakları mesaisini başarmaya girişmiş olan İtalyanın kat'î parolası "kuvvetli olmak"tır. Taarruz için değil, ancak her türlü ihtimallere karşı koymak için kuvvetli olmak gerektir."

Bunu müteakip sözü müstakbel planlara nakleden M. Mussolini, şimdiki nesil ile müstakbel neslin arasında takip etmesi lüzum gelen gayelerin neler olduğunu göstermiş ve demistir ki: "İtalyanın tarihi gayelerinin iki ismi vardır: Asya ve Afrika."

Cenup ve şark, İtalyanların alâkalarını ve iradelelerini uyandırmak lüzum gelen iki aslı çehittir. Şimalde pek az ve yahut hiç iş yoktur. Garpta keza. İtalyan Avrupa ve Atlas Okyanosunun ilerisinde de işi yoktur. Gayelerimizi çoğ-

HARİCİ HABERLER

Silâhsızlanma meselesi

Prusya Başvekili Göring endişesini anlatıyor

ESSEN, 19. A.A. — Alman istihbarat bürosundan: Spor tayaraları için bir hangarın küşat resminde söylediği bir nutukta Prusya başvekili M. Göring demistir ki:

— Kuvvetli bir şekilde silâhlanmış ve yalnız en kuvvetli toplara ve en büyük bahriyeye değil, en büyük hava kuvvetlerine de sahip komşularla çevrilmiş olan Almanyanın diğer milletlerin sulhunu tehdit ettiğini iddia etmek gülünçtür.

Diğer devletlerin hükümet adamlarının, bize kara ve deniz için verilen müddetçe bunların hayali bir kuvvet olduğu hakikatına erdiklerine kanım.

İngiliz matbuatı ne diyor?
LONDRA, 19. A.A. — Son siyasi hadiselerin icmalini yapan matbuat, Fransa ile Almanyanın silâhları bırakma hakkındaki nazarlarmın beynelmîlel sahadaki gerginliği izale edecek mal'ette olmadıklarını görmektedir.

Daily Telegraph, Berlin ile Paris arasındaki görüş farklarının inkisar uyardırarak dercede olduğunu yazıyor ve diyor ki:

Eğer silâhları bırakma konferansının akıbeti, Fransanın emniyet taleplerine bağlı ise, istikbal karanlıktır. Zira İngiltere'nin bu husustaki görüşleri malûmdur.

Nevs Chronicle'de İngiltere tarafından yeniden zaman hususunda teminat verilmesi fikrini kabul etmektedir.

Yalnız, Daily Mail, Fransız cevabını tabii görmektedir.

Times, İtalyanın Avusturya istiklalini tutmağa karar vermiş olmasından memnundur ve diyor ki:

— Diğer noktalarda olduğu gibi, bu noktada da, İtalya ve İngiliz politikaları müvazi yürütmektedir.

Buna mukabil Daily Telegraph ile Nevs Chronicle, Mussolininin siyasetini telkar şüpheli görmektedirler.

Temps'in bir makalesi
PARIS, 19. A.A. — Le Temps günlük yazısında silâhları bırakma meselesinden bahsederek diyor ki:

— 13 Mart 1934 tarihli Alman muhtarının metni buhususta verilen malûmata yeni birşey ilâve etmiş olmuyor. Bu muhtardan, Almanya, M. Eden in Berlindeki son teşebbüslerine rağmen, bir anlaşma yolunda mahsus bir terakkî elde edemediği anlaşılabilir.

Fransanın İngiltereye cevabı şüphesiz mühim bir cevaptır. Fransanın aynı zamanda Almanyanın silâhlanmasını ile ken-

— Otomobil sanayisi ile şimendifer kumpanyaları ve iş federasyonu arasında halî hardızda gayet mühim bir ihtilâf vardır. İş federasyonu Otoritesinin patronlar tarafından tammması ve ücretlerin artırılmasını istemektedir.

Bugün ihtilâfı hal için bir çok içtimalar yapılmaktadır. Bir netice elde edilmesini bir milyardan fazla işçinin işi edecekleri bir grev olması tahmin ediliyor.

M. Roosevelt bu hususta henüz vaziyetini bildirmiş değildir. Fakat hadiseleri dikkatle takip etmektedir. Zira bu buhran içtimai değişiklik programına ciddi bir mania teşkil edebilecektir. Bipa-naley yakında patronlar lehine veya aleyhine bir vaziyet intahap etmesi muhtemeldir.

İki taraf idararından vazgeçmeğe karar vermiş görünüyor. Bu şerait içinde M. Roosevelt şahsi bir müdahalesi beklenmektedir.

Müracaat Müddeti bitti
(Bağı 1 inci sayıfada)
komisyon işleriyle meşgul olacaktır. Muhtelit müabede komisyonunun lâğvına dair aktedilen itilâfname mu-cibince mal' adesi, tabiiyet gibi meseleler hakkındaki alâkadarlara komisyon müracaat için verilmiş olan bir aylık müddet dün akşam hitam bulmuştur. Bugün komisyon vâki olacak ve verilecek istidalar kabul edilmeyecektir.

Komisyon bugünden itibaren yedi ay zarfında tasfiye edilecek ve 19 Teşrinievvel 1934 tarihinde komisyon lâğvedilecektir. Komisyonun lâğvı anında halledilmemiş olan işler, Türkiye'de Türk, Yunanistan'da Yunan mahkemelerine devredilecektir.

rafya ve tarih ve muhik göstermektedir. Arzu futuhattı mevzuubahis değildir. Bunu uzak ve yakın bütün komşularımızın anlaması icap eder. Mevzuubahis olan İtalyayı Afrika'da ve Uzak ve Yakın Şark'taki milletlerle teşriki mesaiye sevk etmesi lüzum gelen bir tevessürdür.

M. Mussolini sözlerine şu suretle nihayet vermiştir: "Eski feçlârla mütemadiyen taze şarap konamaz. Parlamantarizm, bugünkü düşümeştir. İlgâ edilmiş olduğu yerlerde de ihtizâr hâlimdedir. Halî hazırda mer'î olan korporasyon sisteminin bir temsil sistemi olarak geçen asrın yadigarı olan ve artık tarihe karışması lüzum gelen parlamantarizme-faikiyeti meydan-dadır. Mantıktır, zaruridir."

Prusya başvekili M. Göring

dinin silâhlarını bırakması şeklinde bir uzlaşma kabul edemeyeceğini söylemeğe hâcet yoktur.

Almanyanın askeri kuvvetinin idadesi, milli sosyalistlerin elinde, sulh için bir tehlike teşkil eder.

Perşembe günü Belçika ayanında heyecanlı şerait içinde kabul edilen ruzname bu hususta manidardır.

İşleri hususî menfaatlerine uygun bir şekilde halletmek mevzuubahis olduğu zaman yapılmış olan taahhütleri hiçe saymak istiyenler ne düşünürlerse düşünsünler, muahedeler mevcuttur. Ve imzalanırlar taahhüt altına almaktadırlar.

Fransa Versailles muahedesinin beşinci maddesinin mukaddemesine ve misalkan sekizinci maddesine istinat etmektedir.

Fransa hukuk müsavatını ıleri süren Cenevre kararına hürmetkârdır. Fakat bunun teşkilâtî bir emniyet usulü dahilinde olması lâzımdır.

Telsiz haberi kesildi
M. Insull'ün Nereye gittiği Malûm değil

ATINA, 19 (Milliyet) — Dün telgrafla bildirdiğimiz gibi Amerikalı banker hâmil olan Meotis vapuru sabaha karşı Pire limanından hareket etmiştir. Vapur Yunanistan sularında bulunduğ müddet zarfında her saat tel sızile Liman riyasetine malûmat vermektedir. Elân vapurun nereye gideceği ve bankerin hangi limana çıkacağı meçhuldür. Bu hususta vekillerinin verdiği malûmat birbirini tenkit etmektedir. Söylendiğine göre vapur hareket etmeden Amerika sefiri M. Insull ile görüşmek istemiş, lakin Amerikalı banker buna razı olmamıştır.

ATINA, 19 (Milliyet) — M. Insull'ü hâmil olan Yunan vapurunun vermekte olduğu telsiz haberleri dün öğleden sonra kesilmiştir. Bu vapurun Yunan sularından uzaklaştığına delil addolunuyor. Söylendiğine göre vapur Montekarlo'ya yolu tutmuştur. Madam Insull'ün trenle Paris'e hareket etmesi bunu ima etmektedir.

Bir casus yakalandı
METZ, 19. A.A. — Fotoğrafla casusluk eden Alman Joseph Lorbach tevkif edilmiştir. Casus bilhassa askeri Bitche muntakasında çalışıyordu.

İş bankası halkın Kendi bankası oldu
(Bağı 1 inci sayıfada)
tafsilat ve hesapları noktaî nazardan değil, umumi vaziyet ve memleketimizin ticaret ve iktisadi mevkiî bakımından da esaslı tetkik ve mütealeları ihtiva etmektedir.

Blâncoda en evvel göze çarpan şey; mevduat yekûnunun (49) milyon kadar yüksek bir meblağ çıkmasıdır. Yalnız 933 senesinde mevduat miktarı beş milyon liradan fazla artmıştır. Banka bu sene de %8 temettü tevzi edecektir. Yalnız banka muamelâtında değil, memleket sanayinin kurulunda büyük vazifeler almış ve bu vazifelerinin ifasında muvaffakiyet göstermiş olan İş Bankasının bugünkü vaziyet ve mevkiinden dolayı her Türkün iftihar etmeğe hakkı vardır.

İş bankasının yeni şubeleri
İş Bankası pek yakında Galatada bir şube açacaktır. Galata gibi piyasamızın en faal bulunduğu bir mahalde İş Bankasının çalışmaya karar vermesi alâkadarlarca çok iyi karşılanmıştır. Bankanın Galata şubesi için bulunan bina, en işlek, en güzel bir yerdedir. Beyoğlu şubesi eski yerinde ve eskisi gibi çalışacaktır. Bundan başka İş Bankası Edirne'de de yakında bir şube açacaktır.

SON DAKİKA

Gümrük komisyoncuları hakkında vekâletin bir tamimi

ANKARA, 19 (Telefonla) — Gümrük ve İnhisarlar vekâleti gümrük komisyoncuları kanununun bazı hükümlerinin tatbikuna dair bir tamim hazırlamıştır. Bu tamime göre Gümrük komisyonculuğu imti-hanlarına girmek isteyenlerin bilûmum gümrüklerde aynı zamanda olmak üzere senede dört defa ve üçer aylık fasıllarla imtihanlar açılacaktır. İmtihan saalleri vekâlet tarafından hazırlanacak ve sullen gümrüklerde teşekkül edecek komisyonlar tarafından müsabakanın yapılacağı esnada zarflar açılmak suretile müsabakaya iştirak edecekler saaller bildirilecektir. İmtihan evrakı aynı gün heyet tarafından mühürlenerek vekâlete gönderilecektir. Vekâlet imtihanında kazananları bizzat seçecektir.

18 Mart zaferinin tes'idi

ÇANAKKALE, 18 (A.A.) — Çanakkale Halkevi 18 Mart 1915 deniz zaferini tesit için büyük bir toplantı yapmıştır. Şehir bu münasabette donanmıştır. Düşman donanmasının o günkü müthiş zorlamayı kâfi görenek boğaza yaptığı hücumlar ve oradaki inhişam bir kere de ha hatırlanmıştır.

BALIKESİR, 18 (A.A.) — Bu akşam Halkevi'nde yapılan umumi bir toplantıda Çanakkale harbi menkıbeleri heyecanla anılmıştır. Yalnız Türk milletine değil bütün dünyaya en büyük bir deha tanıtmış olan Çanakkalede Türkün kazandığı büyük zafer muhtelif hatiplerin lisan ile tebci edilmiştir.

Trakya umum müfettişlik kadrosu

ANKARA, 19 (Telefonla) — Trakya umumi müfettişi İbrahim Tali Bey bugün Dahiliye vekâletinde müfettişlik teşkilâtı ve kadrosile meşgul olmuştur. İbrahim Tali Bey evvelce hazırlanmış olan umumi müfettişlik kadrosunda bazı tadilat yapılmış lüzumunu göstermiş ve kadronun değiştirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu makastla bugün Mecliste umumi müfettişliğin maş ve masraflarına dair olan lâyihanın müzakeresi tehir edilmiştir. Dahiliye vekâleti tarafından hazırlanan hususi idareler birliği nizamnamesi projesi de müteallak alınmak üzere İbrahim Tali Bey'e verilmiştir.

Döviz kaçakçılığının önüne geçilecek

ANKARA, 19 (Telefonla) — Maliye vekâleti döviz kaçakçılığına mâni olmak üzere yeni bir kararname hazırlamaktadır. Haber aldığı göre tacirler namına olan döviz çeklerinin beyaz ciro ile başkalarına devredilmesi bu kararname ile menedilecek ve yakalananlar hakkında kaçakçılık kanunu hükümleri dairesinde muamele yapılacaktır.

İtalya ile ticaret muahedesi

ANKARA, 19 (Telefonla) — Almanya ve İtalya ile ticaret muahedeleri akt için müzakereler Ankara'da Hariciye vekâleti ile sefaretler arasında devam olmaktadır. İtalya ile müzakere ilerlemiştir. Perşembe günü muahedenin imzalanması muhtemeldir.

Fırka grubu bu sabah toplanıyor

ANKARA, 19 (Telefonla) — Yarı öğleden sonra meclis toplanarak kazanç vergisi müzakeresine devam olunacağından fırka grubu öğleden evvel saat onda toplanacaktır.

Bandırma vapuru karaya oturdu

İZMİR, 19 (Milliyet) — Bandırma vapuru Ayvalık boğazında karaya oturmuştur. Vapurun kurtarılması için limanımızdan vesait gönderilmiştir.

Muvakkat iskân encümeni reisi

ANKARA, 19 (Telefonla) — İbrahim Tali Beyin umumi müfettişliğe tayini münasebetile Meclisteki muvakkat iskân encümeni reisliğine Hakkı Şinasi Paşa seçilmiştir.

Nafia Vekâleti D. U. Müdür vekili

ANKARA, 19 (Telefonla) — Nafia vekâleti demiryolları umum müdür vekili Nazir Beyin vazifesine nihayet verilmiştir.

Türk hava filosu Bulgar muallimleri arasında

(Bağı 1 inci sayıfada)
SOFYA, 19 (Milliyet) — Yeni Maarif bütçesi lâyahısında yapılan esaslı tensikât bütün muallimler tarafından büyük bir hoşnutsuzlukla karşılanmıştır. Yeni bütçeye göre bine ya km ilk ve orta mektep muallimi açıkta kalacaktır.

25 mart bayramının tes'idine 53 tayar ev iştirak edecek ve uçarlarken E ve T harfleri yani Ellen — Türk kelimelerinin ilk harfleri şekillerini alacaklardır.

İTTİHAT ve TERAĞKİ

Dr. İshak Sükûti ittihâm ediyor

4 numaralı vesika!

Bu bir casusun, Yahut ta bir Hafiyenin Raporu değildir

Dr. İshak Sükûti'nin Dr. Nazım'a Yazdığı mektuptur.

Ahmet Pş. vakası

Bahaeddin Şakir merhumun bıraktığı vesikalara göre yazılan yeni tefrikamız bir kaç güne kadar neşredilmeye başlanacaktır.

İTTİHAT ve TERAĞKİ

1 Nisan 1934 ten başlayarak YENİ KİBRİT FİATLARI

BUYUK KUTU : 70 PARA

KUÇUK KUTU : 60 PARA

1 — Halen 100 paraya satılmakta olan büyük kutu kibritlerin 1 Nisandan itibaren 70 paraya, ve halen 2 kuruşa satılmakta olan KUÇUK kutu kibritlerin de 60 paraya satılacağı muhterem halka ilân ve fazla talep eden satıcıların derhal Şirkete veya acentalarına ihbar edilmeleri rica olunur.

2 — Acentalar perakendecilerin yedilerindeki kibritleri 31 Mart 1934 tarihine kadar geri alacaklarından muhterem halkın kibritsiz kalmamaları için bir kaç günlük ihtiyaçlarını şimdiden temin etmeleri mercudur.

TÜRKİYE KİBRİT VE ÇAKMAK İNHISARI

Kömür İşçilerine İstanbul Liman Şirketinden:

Kuruçeme'deki depo, ile bilimum vapurlarda kazan ve pasa da çalışan kömür işçi ve posta başlıları tescil edilecektir. 31-3-934 tarihine kadar işçi ve posta başlıları Kuruçeme'deki sevk merkezine ve Tophane'de Amele müfettişliğine müracaat etmelidirler.

Umum Müdürlük

Tıp Fakültesi Dekanlığından:

Tıp Fakültesi muhtelif Seririyat ve laboratuvar asis tanlıklarında münhal vardır. Talip olanların şeraiti anlamak üzere Tıp Fakültesi Dekanlık kalemine müracaatları. (1282)

EVKAF MÜDİRYETİ İLANLARI

Kıymeti
Muhammensesi

Lira K.	Arzı
460 00	115 arşın miktarında Pangaltıda Ceddiye sokağında eski 84 yeni 94 numaralı arsanın tamamı.
450 00	Vergi kaydı mucibince 150 arşın miktarında Yedikulede Cırağhasan mahallesinde Çukurçeme sokağında 29-45, 31-47, 33-49, 35-51 numaralı yekdiğerine maktup arsanın tamamı.
210 00	Vergi kaydı mucibince 70 arşın miktarında Yedikulede Cırağhasan mahallesinde Çukurçeme sokağında eski 39 yeni 55 numaralı arsanın tamamı.
500 00	Çakmaçılarda Dayehatun mahallesinde Sümbül lühan üst katta 31-32 numaralı odaların tamamı.
57 00	57 metro terbiinde Hasköyde Abdüsselam mahallesinde Çeşme çıkmazı sokağında eski 2 yeni 6 numaralı arsanın tamamı.
70 00	Çenberlitaghta Vezirhan Küçük Vezirhan alt kat ta 2 ve 3 numaralı harap odalar.

Yukarıdaki emlak satılmak üzere yirmi gün müddetle ilâna konmuştur. İhalesi Nisanın dokuzuncu Pazartesi günü saat onbeştedir. Taliplerin pey akçeleriyle beraber Mahlûlât Kalemine müracaatları. (1234)

İstanbul Üniversitesi

Mübayaat Komisyonundan:

1 — 18-3-934 pazar günü aleni münakasaya vaz edilmiş olan Fen Fakültesine bağlı Eczacı mektebi tadilat ve tamirâtı yapılan münakasada son verilen fiat haddi lâyük görülmeyişi cihetle ihalesi yapılamamıştır.

2 — Mezkûr mektebin tadilat ve tamirâtı tekrar 25-3-934 Pazar günü saat 14 te aleni münakasaya vaz edilmiş olduğu ilân olunur. Talip olanların usulü dairesinde müracaatları

Arzı	Metro	Di mi	1,40
1000	150	200	0,80
			1,30

160 Adet Hav lu

3 — Tıp Fakültesi Laboratuvarlarında kullanılmak üzere yukarıda cins ve metroları le adedi yazılı dört kalem yerli malı eşya 25-3-934 Pazar günü pazarlıkla alınacağından taliplerin yevmi mezkûrda yüzde 7,5 teminatlarla saat 14 te Mübayaat Komisyonunda hazır bulunmaları.

4 — Nümunelerini görmek isteyenler her gün Mübayaat Komisyonuna müracaat edebilirler. (1290)

Diyaribekir Vilâyeti Daimî Encümeninden:

Diyaribekir - Mardin yolunu n13475 lira 77 kuruş bedeli keşifli 39×975 — 59×775 inci kilometroları arası tamirâtile 3189 lira 91 kuruş bedeli keşifli 33×700 — 59×650 inci kilometroları arasındaki kârgir ayaklı menfezlerin betonarmeye tahvili 11 Nisan 934 tarihine müsadif çarşamba günü saat 12 ye kadar kapalı zarf usulu ile münakasaya konulmuş olduğundan keşif, kroki ve şartnamesini öğrenmek isteyenlerin Vilâyet Daimî Encümenine müracaat etmeleri ilân olunur. (1281)

Inhisarlar U. Müdürlüğünden

932 senesi mahsulünden Bursa Inhisar ambarlarında müterakim — kabili tezyüt ve tenakus — (200) bin kilo mamul yaprak tütünün Mudanya tarikle İstanbul ambarlarına nakli ihale olunacaktır. Taliplerin şartnameyi gördükten sonra, pazarlığa iştirak edebilmek üzere (yüzde 7,5) teminat larile beraber (1-4-934) Pazar günü saat (14) te Galata'da Inhisarlar Alm Satım Komisyonuna müracaatları. (1220)

(6000) libre Kazein kolası alınacaktır : Taliplerin nümuneve şartnameyi gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere (31-3-934) cumartesi günü saat 14 te Galata'da Alm, Satım Komisyonuna müracaatları. (1064)

Galata İthalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

Kap	Nev'i	Marka	No.	Kilo	Gr.	Eşya	Cinsleri
40	Bağ	PE	1/40	580		Demir	Kürek Sapı
46	Demet	SE	Bilâ	1748		Tütye	Levhası.
2	Balya	BC	732/3	256		Pamuk	Mensucat
1	Paket			0,270		İpekli	Masa Örtüsü
				3,800		İpekli	Karyola örtüsü.

Yukarıda yazılı eşya 20-3-934 tarihinden itibaren arttır ma suretile satılmaktadır. İsteyenlerin 10-4-934 Salı günü saat 17 ye kadar satış komisyonuna müracaatları. (1291)

Tıp Fakültesi Dekanlığından:

21 Mart 1934 tarihine müsadif çarşamba günü saat 12 de Tıp Fakültesi Teşrih Enstitüsünde Umumi ve tecrübevi emraz Ordinariyüsü Prof. Dr. Oberndorfer tarafından bir a-çış dersi verileceği ilân olunur. (1296)

İstanbul Adliye Levazımından:

Devair ve mahakim adliye için o bapdaki şartnamesi mucibince pazarlık suretile 63 kalem defatir ve evrakı mat-bua tabedileceğinden talip olanların 20-3-934 tarihine mü sadif çarşamba günü Defterdarlıkta müteşekkil Alım Satım Komisyonuna müracaatları ilân olunur. (1238)

İSTANBUL BELEDİYESİ İLANLARI

Karaköy köprüsünün En önün cihetinde son taraftaki kişi pazarlıkla kiraya verilecektir. Talip olanlar şeraiti anlamak üzere Levazım Müdürlüğüne, pazarlığa girmek için de 63 liralık teminat makbuz ve eya mektubu ile 2-4-934 pazartesi günü saat 15 e kadar Daimî Encümen müracaat etmelidirler. (1292)

Deniz yolları

İŞLETMESİ
Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

Izmir sür'at yolu

GÜLNIHAL vapuru 20 Mart SALI 11 de Galata Rıhtımından kalkacak doğru İzmir gidecek ve dönecektir. (1274) 1614

Trabzon yolu

EGE vapuru 20 Mart SALI 20 de Galata Rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Giresun, Vakkıkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Orduya uğrayacaktır. (1275) 1615

Ayvalık yolu

BANDIRMA vapuru 21 Mart ÇARŞAMBA 19 da Sirkeci Rıhtımından kalkacaktır. (1284)

Tophanede kâin telsiz telgraf merkezimizin, 935 senesi bida-yetinde tebdili icabeden cihazı, pazarlık suretiyle talibine ihale edilecektir.

Şartnamesini görmek ve daha fazla malûmat almak isteyenler her gün saat dokuzdan On sekize kadar idareme levazım Şefliğine müracaat etmelidirler. Pazarlık 16 Nisan 934 Pazartesi günü saat On beşte yapılacaktır. (875) 1343

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925

Mudanya yolu

Her PAZAR, SALI, PER-ŞEMBE, CUMA günleri saat 9,30 da Tophane rıhtımından BARTIN vapuru kalkar. Gidiş ve dönüş te mutat iskelelere uğrar.

ASİPİN KENAN

Sizi soğuk algınlığından, nezleden, gripten, baş ağrısından koruyacak en güzel ilaç budur. (14307)

3 üncü kolordu ilânları

M. M. V. Sa. Al. Kom. dan Ordu ihtiyacı için Klirning mukavelesi aktedilmiş memleketlerden celbedilmek üzere 120 : 200 adet hamut kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 9 Nisan 934 pazartesi günü saat 11 dedir. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinde teklif ve teminat mektuplarıyla Ankarada M. M. Vekâleti Satmalma Komisyonuna müracaatları. (1239)

Beşiktaş Sulh 2 inci hukuk mahkemesinden :

Bebekte Cevdet paşa caddesinde Arifi paşa yalısında mukim Arifi paşa oğlu Mustafa Şekip Beyin görülen lüzum fenî üzerine hacr altına alınmasına ve muvafakatı ile Karaköyde Karaköy palasta mukim Avukat Salih Reşit Beyin kendisine vasi tayinine 18 Mart 934 tarihinde mahkememizce karar verildiği alâkadarının malûmu olmak üzere ilân olunur. (14697)

Darülaceze Müdürlüğünden

Darülacezenin cenubuna düşen ve Feriköy deresine muntahi olan arazi sahiplerinden satım alınmıştır, Badema halkın ve koyun sürülerinin buradan geçmemesi ve geçmek mecburiyetinde kalanların Bulgar Hastanesi civarındaki yolu ihtiyar etmeleri ilân olunur. (1211)

Bir İngiliz

Kurşun fabrikası ve kurşundan levazım sühbiye ihraç eden bir müessesesi; külliyyetli miktarda mübayaat edilecek mühim ticarethanelerle münasebata girmek arzusunda. Tekliflerin İngilizce olarak zirdeki adrese gönderilmesi: Box "B 6" c/o W. H. Smith and Son Ltd. Blackfriars, Manchester 3 England. (14774)

Askeri fabrikalar ilânları

Bakırköy barut fabrikaları ihtiyacı için 10:15 ton Adana pamuğu mübayaat edileceğinden taliplerin şartnameyi görmek için Pazartesi ve Perşembe günleri ve münakasaya girmek üzere 9 Nisan 934 Pazartesi günü saat 14 te barut fabrikalarında satmalma komisyonuna müracaatları. (1212) 1546

Çocukların Sevgilisi İŞ KUMBARASI

Yavrunuza vereceğiniz en güzel ve faydalı

BAYRAM

hediyesidir

afiyeti umumiye, iştilasızlık
e kuvvetsizlik halâtında bü-
ük afide ve tesiri görülen

Fosfatlı Şark Malt Hulâsası

Kullanınız.
Hereczane
de satılır. (13864)

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:

Alelâde umumî heyetin müza- kere ruznamesi:

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İdare Meclisi, hisse-
darlar umumî heyetini 22 Nisan 1934 pazar günü saat 14 de
Ankarada Banka idare merkezinde fevkalâde toplanmağa ve
onu müteakip de alelâde toplanmağa davet etmeğe karar ver-
miştir. Hissedarların Bankadan gönderilmekte olan davet va-
rakalarını alarak o gün toplanma saatinden evvel Bankaya gel-
meleri veya davet varakaları arkasındaki vekâletname ile bir
müessil tayin etmeleri rica olunur.

Fevkalâde umumî heyetin mü- zakere ruznamesi:

Bankamız nizamnamei esasının onbirinci maddesinin
birinci fıkrasına aşağıdaki hükümlerin ilâvesi :

(... ve yahut mahsup cihetine gidilmiyerek bu mebalikle
Bankaca, 32 inci maddenin Ç I fıkrasında yazılı vasıfları haiz
bulunmak ve % 5 veya daha fazla gelirli olmak üzere Maliye
Vekâletinin tensibile de tahvilât satın alınıp sekizinci madde-
nin B fıkrasında zikredilen karşılık esham ve tahvilât mevcudu-
na ilâve edilecektir. Bu suretle alınan tahvilât Maliye Vekâleti-
nin de muvafakatile satılabilecek ve bu satışlar hasılatı ya aynı
suretle tahvilât mübayaatında kullanılacak ve ya hazinenin bor-
cuna mahsup edilecektir.)

1 — Bankanın ikinci hesap serisine ait raporun tetkik
ve idare meclisinin ibrası,
2 — Mürakiplerin raporu üzerine ikinci hesap senesine
ait bilançonun tastiki,
3 — Müddetleri hitam bulan meclisi idare âzasından :

I) B ve C sınıfı hisselerine malik bankalar ile şirket-
ler tarafından âza intihabı
II) D sınıfı hisselerine malik hissedarlar tarafından
âza intihabı

4 — Müddetleri hitam bulan veya münhal bulunan mü-
rakipliklere :

I) B ve C sınıfı hisselerine malik bankalar ile şir-
ketler tarafından mürakip intihabı,
II) D sınıfı hisselerine malik hissedarlar tarafından
mürakip intihabı.

Bankanın 31 Kânunuevvel 1933 tarihinde biten ikinci he-
sap devresine ait olup 28 şubat 1934 tarihli Resmî Gazetede
neşredilmiş bulunan bilançonun sureti :

Istanbul kibrit Satıcılarına

1 — 1 Nisan 1934 den itibaren halka BÜYÜK KUTU KIBRİTLER
70 PARAYA, KUÇUK KUTU KIBRİTLER 60 PARAYA satılacaktır.

2 — Ellerinde eski fiyattan kibriti bulunan satıcılar 28 ve 29 Mart
tarihlerinde kibritlerini aşağıda gösterilen mahallere iade edeceklerdir. Bu
tarihlerden sonra vukubulacak herhangi bir talep veya müddeiyat kat'iy-
yen nazarı itibare alınmayacaktır.

3 — 1 Nisandan itibaren perakendecilere terkolunacak beyiye ve ik-
ramiyeler aşağıda gösterilmiştir.

BÜYÜK KUTULAR İÇİN : 4 % (Yüzde dört) beyiye
KUÇUK KUTULAR İÇİN : 4 % (Yüzde dört) beyiye ve 4 % ikramiye
ki cem'an 8 % (Yüzde sekiz)

TÜRKİYE KIBRIT VE ÇAKMAK İNHISARI
İSTANBUL ACENTALIGI

Tahir
Tahmis sokak No. 52.

MURACAAT MAHALLERİ

Istanbul Mehmet Ali	Efendi	Aksaray Ordu caddesi 202 N. Tütüncü
Istanbul Ali	"	Fatih Atpazarı caddesi 2 No. Bakkaliye M.
Balçıköy Bedros	"	Istanbul caddesi Kurukahveci
Beyoğlu	"	Pangalti Kurtuluş cad. 33 No. Kurukahveci
Beyoğlu Ali	"	İstiklâl caddesi Ağacami karşısı 163 No.
Beyoğlu Sadık	"	Kalyoncu Kulluk 2-24 No. Tütüncü
Galata Moiz	"	Küreçiler
Beşiktaş Abbas	"	İhlamur Küçük Hamam 26 No Tütüncü
Uskûdar Ali	"	Horhor Çeşme karşısı 40 No. "
Kadıköy Haydar	"	Kilise meydanı 38 No. "
Ortaköy Malûl İbrahim	"	Uncu sokak 26 No. "
Büyükdere İbad	"	Piyasa caddesi 64 No. "
Beykoz Nihat	"	İskele karşısı 70 No. "
Büyükdere	"	Macar caddesi 14 No. "

Ahrızaman
Peygamberi
Hazreti

Muhammet

Hayatı ve kurduğu dinin esasları
Dördüncü forma çıktı.
Maarif kütüphanesinde 5 kuruştur.
(14698)

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 31/12/1933

Tarihinde biten ikinci hesap devresi bilançosudur.

AKTİF

KASA :		
Altın mevcudu "Meskûk ve külçe"		
Safi kilogram	12.160.320.260	17.104.500.43
Banknot		13.871.965.—
Ufaklık		663.188.15
Dahildeki muhabirler :		
Altın "Külçe" safi Kg.	1.788.023.893	2.515.004.—
Banknot		1.274.122.79
Hariçteki muhabirler :		
Altın "Külçe" safi Kg.	3.747.024.574	5.270.501.06
Döviz		5.710.739.60
Avanslar		10.981.240.66
Hazine bonoları :		1.776.738.88
Deruhte ed. ve. nak. karşılığı		152.010.068.78
Esham ve tahvilât cüzdanı:		
Banknot karşılığı	28.775.837.—	
Banka malı	1.225.783.30	30.001.620.30
İskonto cüzdanı :		
Hazine bonosu	4.167.600.—	
Reeskont	3.725.516.77	7.893.116.77
Gayri menkuller		796.727.53
Demirbaş		132.431.66
Hissedarlar		4.500.000.—
Muhtelif		5.712.207.05
Nazım hesaplar		128.245.634.18
		377.478.566.18

PASİF

Sermaye	15.000.000.—
İhtiyat akçesi	349.110.26
Tedavüldeki banknotlar :	
Deruhte edilen 152.010.068.78	
Altın karşılıklı 8.688.000.—	160.698.068.78
Tediyat	18.901.522.73
Döviz taahhüdatı	10.193.459.45
Muhtelif	42.741.470.65
Kâr	1.349.300.13
Nazım hesaplar	128.245.634.18
	377.478.566.18

UMUM KIBRİT ACENTALARINA

1 — 1 Nisan 1934 tarihinden itibaren perakende olarak
halka beher BÜYÜK KUTU KIBRİT 70 PARAYA ve beher
KUÇUK KUTU KIBRİT 60 PARAYA satılacaktır.

2 — Acentalar, 31 Mart 1934 tarihinde gerek ellerinde
bulunan ve gerek satılmak üzere perakendecilere verip te henüz
satılmamış olan kibritleri zikrolunan tarihte merkezlerinde top-
layarak mikdarlarını aşağıda yazılı şekilde tesbit ettirmek me-
cburiyetindedirler.

3 — Acentalar, perakendecilerden geri alacakları kibrit-
ler için perakendecilerine evvelce vermiş oldukları bedeli hesap
edecek ve mezkûr bedel mukabilinde 1 Nisan 1934 ten itibaren
yeni satış fiyatı, yeni beyiye ve ikramiyeleri hesap etmek suretile
kibrit vereceklerdir.

4 — Acentanın gerek kendi deposunda bulunan ve ge-
rekse perakendecilerden geri alacakları kibritler 31 Mart 1934
tarihinde mahalli malmemuru, malmemuru bulunmayan ma-
hallerde mahalli mülkiye memuru huzurunda taded edilerek 4
nusha zabıt varakası yapılacak ve bu zabıtlar malmemuru ve
acenta tarafından imza edilecektir. Zabıt varakalarından bir
nushası acentada kalacak ve diğer iki nushasını da acenta der-
hal teahhütlü olarak Şirkete gönderecektir.

5 — Acentalar yukarıdaki maddeye tevfiikan 31 Mart
1934 tarihinde henüz satılmamış olan bütün kibritleri toplaya-
caklarından, ondan sonra kimin tarafından ve her hangi sebebe
müstenit olursa olsun hiç bir talep ve iddia nazara alınmayaca-
ktır.

6 — Acentaların, gerek perakendecilerden 31 Mart tari-
hine kadar geri alacakları kibritler bedeli mukabilinde 1 Ni-
sandan itibaren verecekleri kibritler için ve gerekse 1 Nisandan
itibaren satacakları kibritler için perakendecilere verecekleri
beyiye ve ikramiyeler aşağıda gösterilmiştir :

BÜYÜK KUTU KIBRİTLER İÇİN 4 % (YÜZDE DÖRT)
KUÇUK KUTU KIBRİTLER İÇİN 8 % (YÜZDE SEKİZ)

(bunun yüzde dördü beyiye ve yüzde dördü ikramiyedir).

7 — Acentaların işbu muameleden mütevellit hesapları
zabıt varakalarındaki mevcutlarına nazaran Şirketçe tesviye e-
dilecektir.

TÜRKİYE KIBRIT VE ÇAKMAK İNHISARI

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

Büyük Tayyare Piyangosu

16 ncı tertip 6 ncı keşide 11 Nisan 1934 tedir.

Büyük ikramiye 200.000 liradır

Ayrıca: 25.000, 20.000, 15.000, 10.000, 5.000
liralık ikramiye ve 50.000 liralık bir
mükâfat vardır. 1508

Posta T. T. İstanbul Baş Müdürlüğünden:

Kartpostallardan mada bilumum Arap harfli Posta pul
ları 1 Nisan 934 tarihinden itibaren mevkii tedavülden kaldı-
rılacaktır. (746) 1243

TÜRKİYE TURING KLÜBÜNÜN

BUDAPEŞTE

SEYAHATI — 10 GÜN (30 NISAN - 9 MAYIS)

II nci Mevki T. L. 85 — III ncü T. L. 60

Tren gidip gelmek, Peşte'de otel, yemek, tenezzüh dahildir.

Talebelere yalnız seyahat ücreti T. L. 35.—

Fazla tafsilât için TURING KLÜBÜNE (Galata Adalet Han)

ve seyahati idare eden NATTA acentalarına müracaat (Galata-

saray ve Karaköy Köprübaşı) 14712

PATENTS FINANCE TRUST LIMITED

54, Finsbury Pavement, London E. C. 2.

Her nevi imtiyazat işleriyle işgal ve murakabe, vekâlet ve her
nevi mezuniyet ve ihtira mukavelelerini tanzim ve mezuniyet
vergilerini tahsil eder. Adli müşavere ve memaliki ecnebiyede
ihtira beratı devreder. Telep vukuunda ihtira beratları takdim
eder. Muhaberat Almanca, İngilizce ve Fransızca yapılmalıdır.
Başlıca memleketlerde muhabiri vardır.

Istanbul Üniversitesi Mü- bayaat Komisyonundan:

1 — İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Nebat En-
stitüsünde yapılacak tadilat ve tamirat ile Tıp Fakültesi Teş-
rih ve Ensâç binası sıcak su tesisatı ayrı ayrı pazarlıkla ihale
edilecektir.

2 — Nebat Enstitüsü tadilat ve tamiratına girecek
müteahhitlerin (5000) lira kıymetinde bir binayı muvaffaki-
yetle ikmal ve teslim etmiş olmaları lazımdır.

3 — Teşrih ve Ensâç binası sıcak su tesisatına gire-
cek müteahhitlerin bu gibi işleri muvaffakiyetle ikmal etmiş
olduklarına dair vesaik ibraz etmeleri lazımdır.

4 — Münakasaya iştirak edecek taliplerin Üniversite
Mimarlığından alacakları vesikayı kâtabi umumiliğe işaret
ettirdikten sonra Komisyon kitabetine müracaatla bu işlere
ait dosyaları tetkik edebilirler.

5 — Yukarıda yazılı iki mahallin ihaleleri 21-3-934 çar-
şamba günü saat 14 te icra edileceğinden talipler kendi tek-
lif edecekleri fiyatın yüzde 7,5 gü nisbetinde teminatı muvaf-
kateleri ile beraber yevmi mezkûrda Üniversite Mübayaat Ko-
misyonunda hazır bulunmaları lazımdır. (1232) 1591

DEVLET DEMİRYOLLARI İDARESİ İLANLARI

İdarenin muhtelif mağazalarında mevcut olup tip hari
ci çıkarılarak satılmasına karar verilen perçin çivisi, civata
kupilya, vida, alât edevat, Elektrik malzemesi ve saire yüzler
ce kalern malzemenen H. P. Mağazasının mevcudu aynen
ve diğer mağazalarınkiler de tablo halinde nûmuneleri top-
lanmış ve taliplerin tetkikine amade bulundurulmuştur. Mü-
zayed 24-3-934 tarihine müsâdif cumartesi günü saat 9 da
başlayacaktır. Arzu edenlerin her gün H. P. mağazasına
müracaat edip malları görebilecekleri ve müzayed günü de
hazır bulunmaları ilân olunur. (1225) 1554

İnebolu Belediyesindedn:

Belediyemizin kırk beygir kuvvetinde mevcut elektrik
kuvvetinin tezyidi için 70 - 120 beygir kuvvetine kadar bir
Dizel motörü ve aynı kuvvette dinamo olacaktır.

Bunların gerek müstamel ve gerek müceddet olarak ver-
meğe talip olanların, 934 senesi Martın yirmi beşinci günü-
ne kadar bu bapta bütün tekliflerini Belediye Riyasetine
bildirmeleri ilân olunur. (1068) 1406